

Taxa för kopior, utskrifter och avskrifter av allmänna handlingar

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Stadsledningskontorets förslag till beslut av kommunstyrelsen för egen del med tillägg enligt yrkande från S, MP och V den 23 maj 2018 har bifallits.

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 17 april 2018 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar.

1. Taxa gällande avgifter för kopior, utskrifter och avskrifter för utlämnande av allmän handling för Göteborgs Stads nämnder och bolag fastställs i enlighet med bilaga 1.
2. Taxan gäller från och med den 1 juli 2018.
3. Kommunfullmäktiges beslut Medgivande för nämnd att uttaga avgift för kopiering av allmän handling från den 26 mars 1981, H 1981:58, § 15, upphävs.
4. Kommunfullmäktiges beslut från den 13 oktober 2016, § 21, p. 3, att allmänna handlingar i första hand ska lämnas ut digitalt och utan avgift, upphävs.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Ordföranden Ann-Sofie Hermansson (S) och Jonas Ransgård (M) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag och tilläggsyrkande från S, MP och V den 23 maj 2018.

Martin Wannholt yrkade bifall till eget yrkande från den 2 maj 2018.

Vid omröstning beträffande stadsledningskontorets förslag och Martin Wannholts yrkande röstade Mariya Voyvodova (S), Jonas Ransgård (M), Ulf Kamne (MP), Daniel Bernmar (V), Helene Odenjung (L), David Lega (KD), Kristina Tharing (M), Marina Johansson (S), Jonas Attenius (S), Hampus Magnusson (M) och ordföranden Ann-Sofie Hermansson (S) för bifall till stadsledningskontorets förslag.

Martin Wannholt och Lars Hansson (-) röstade för bifall till Martin Wannholts yrkande.

Kommunstyrelsen beslutade med elva röster mot två att bifalla stadsledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsen beslutade härefter att bifalla tilläggsyrkande från S, MP och V den 23 maj 2018.

Representanterna från KD, M och L antecknade som yttrande en skrivelse från den 16 maj 2018.

Göteborg den 23 maj 2018
Göteborgs kommunstyrelse

Ann-Sofie Hermansson

Lina Isaksson

Yrkande S, MP, V
Kommunstyrelsen 2018-05-23
Ärende 2.1.17

Tilläggsyrkande om Taxor för kopior, utskrifter och avskrifter av allmänna handlingar

Stadsledningskontoret fick den 22 november 2017 i uppdrag att se över och föreslå hur avgifter för utlämnande av allmänna handlingar fortsättningsvis ska hanteras inom Göteborgs Stad. Idag är det vanligaste sättet att lämna ut allmänna handlingar digitalt. Någon möjlighet att ta betalt för digitalt utlämnande finns inte enligt nu gällande beslut taget i kommunfullmäktige den 13 oktober 2016.

Offentlighetsprincipen är grundlagsfäst och medborgares rätt att få ta del av allmänna handlingar är en av de viktigaste offentliga principerna. Ur en demokratisynpunkt är det mycket viktigt att aktivt arbeta med att förenkla så mycket som möjligt för medborgare att få ta del av offentliga handlingar, effektivisera handläggningen av begäran och utlämnande av handlingen och göra detta till låg kostnad som möjligt. Det är att föredra att en så stor del som möjligt av utlämnandet innehåller en sådan liten arbetsinsats att det är möjligt att hålla den kostnadsfri för medborgaren utan att staden får några större merkostnader.

I tjänsteutlåtandet beskrivs att de allra flesta utlämnanden sker idag digitalt, men att många gånger måste handlingarna ändå skrivas ut för att sekretessmarkering ska kunna göras och handlingarna ska sedan skannas in för att kunna skickas digitalt. Detta är ett arbete som tar mycket tid i anspråk.

Förfarandet förefaller omodernt och möjligheten till att sekretessmarkera digitalt bör undersökas. I det fall det skulle vara möjligt att sekretessmarkera digitalt skulle detta spara en ansevärd mängd arbetstid för medarbetare. Med stor sannolikhet så skulle detta också kunna möjliggöra att en större andel av allmänna handlingar som begärs ut digitalt även fortsättningsvis skulle kunna vara kostnadsfria. Hög säkerhet vad gäller sekretessmarkering är fortsatt naturligtvis helt grundläggande.

Förslag till beslut i kommunstyrelsen:

Att Stadsledningskontoret genomför en utredning kring möjligheten att sekretessmarkera digitalt och återkommer med densamma.

Yttrande, Taxa för kopior, utskrifter och avskrifter av allmänna handlingar

Alliansen instämmer i de argument som lyfts i tjänsteutlåtandet, exempelvis att de flesta utlämnanden idag görs digitalt. Men många gånger måste handlingarna ändå skrivas ut för att sekretessmarkering ska kunna göras, sedan ska handlingarna skannas in för att kunna skickas digitalt. Då blir kostnaden densamma som vid ett fysiskt utlämnande.

Dagens taxa är orättvis mot de som begär ut handlingar fysiskt. Men den är också orättvis mot övriga göteborgare som får stå för kostnaderna när någon vill ha handlingarna digitalt.

Om beslutet går igenom i Kommunfullmäktige skulle Göteborgs stad ha samma upplägg som flera andra kommuner. De flesta kommuner som har ändrat sina avgifter för utlämnande av allmänna handlingar de senaste tio åren har beslutat om möjligheter att ta ut avgifter vid digitalt utlämnande. Exempelvis har Malmö stad nyligen beslutat om en ny taxa som även omfattar digitalt utlämnande.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att det är fullt rimligt att ta ut avgift även för handlingar som lämnas ut digitalt. Det är inte den allmänna handlingen utan kostnaderna för framtagandet som avgift tas ut.

Ärende 2.1.5

Taxa för kopior, utskrifter och avskrifter av allmänna handlingar

Nyligen presenterades Jan Jörnmarks rapport som visar det stora politiska slöseriet av medborgarnas pengar i Göteborg. Vidare har GP beskrivit den starka tystnadskultur som råder i det största slöseriprojektet av alla, Västlänken, i vår stad. Att då avgiftsbelägga uttagande av allmänna handlingar digitalt kan omöjligt vara rätt väg för Göteborgs Stad. Förslaget måste därför avslås och kommunfullmäktiges beslut från den 13 oktober 2016, § 21, p. 3, att allmänna handlingar i första hand ska lämnas ut digitalt och utan avgift, ska fortsätta att gälla.

Förslag till beslut:

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Att avslå förslaget.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2018-04-17

Diarienummer 1858/17

Handläggare: Erica Farberger

Telefon: 031-368 02 08

E-post: erica.farberger@stadshuset.goteborg.se

Taxa för kopior, utskrifter och avskrifter av allmänna handlingar

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Taxa gällande avgifter för kopior, utskrifter och avskrifter för utlämnande av allmän handling för Göteborgs Stads nämnder och bolag fastställs i enlighet med bilaga 1.
2. Taxan gäller från och med den 1 juli 2018.
3. Kommunfullmäktiges beslut *Medgivande för nämnd att uttaga avgift för kopiering av allmän handling* från den 26 mars 1981, H 1981:58, § 15, upphävs.
4. Kommunfullmäktiges beslut från den 13 oktober 2016, § 21, p. 3, att allmänna handlingar i första hand ska lämnas ut digitalt och utan avgift, upphävs.

I kommunstyrelsen:

Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut under p 1–4 ovan, förklaras uppdraget 11 november 2017, § 869, att se över och föreslå hur avgifter för utlämnande av allmänna handlingar fortsättningsvis ska hanteras inom Göteborgs Stad fullgjort.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret fick den 22 november 2017, § 869, Dnr 1165/17, i uppdrag att se över och föreslå hur avgifter för utlämnande av allmänna handlingar fortsättningsvis ska hanteras inom Göteborgs Stad. Göteborgs Stads medgivande för nämnd att uttaga avgift för kopiering av allmän handling är gammalt. Sedan det beslutet fattades har lagstiftningen på området delvis ändrats, så kommunala bolag också omfattas av bestämmelserna om utlämnande av allmän handling. Det dominerande sättet att lämna ut allmänna handlingar på har också ändrats och i dagsläget är digitalt utlämnande det mest förekommande sättet på vilket handlingar tillställs frågeställaren. Någon möjlighet att ta betalt för digitalt utlämnande finns inte enligt nu gällande beslut. Det bedöms vara rimligt att kostnaderna för utlämnande av allmänna handlingar ska bäras av den som framställt begäran och inte av samtliga kommuninvånare kollektivt, samt att samma taxa för kopior, avskrifter och utskrifter ska gälla oavsett på vilket sätt utlämnandet sker.

Ekonomiska konsekvenser

För att uppnå täckning av Göteborgs Stads självkostnad för kopiering, avskrift och utskrift av allmänna handlingar behöver det vara möjligt att ta betalt även för handlingar som lämnas ut digitalt. De allra flesta utlämnanden sker idag digitalt, men många gånger måste handlingarna ändå skrivas ut för att sekretessmarkering ska kunna göras och handlingarna ska sedan skannas in för att kunna skickas digitalt. Detta medför att

kostnaden är densamma som vid ett fysiskt utlämnande. Det framstår som orimligt att de som önskar få en tjänst utförd av kommunen ska betala för kostnaden om handlingarna lämnas fysiskt, men inte när de lämnas digitalt. Det är inte heller rättvist mot övriga kommuninvånare att de ska stå för kostnaderna när en person önskar få handlingarna digitalt, men om handlingarna lämnas fysiskt får den som begärt ut handlingarna själv stå för kostnaden.

Barnperspektivet, Mångfaldsperspektivet och Jämställdhetsperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektivet

Ur ett miljöperspektiv är det bättre med digitalt utlämnande av allmänna handlingar istället för att papperskopior ska produceras och dessa ska transporteras från myndigheten till beställaren. Stadsledningskontoret anser därför att det finns klara fördelar med digitalt utlämnande, men att dessa ska hanteras så att kostnaderna hamnar på den som beställt handlingarna.

Omvärldsperspektivet

Offentlighetsprincipen är grundlagsfäst i 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen, TF, och innebär bland annat att var och en har rätt att hos myndigheter få ta del av allmänna handlingar (handlingsoffentlighet). Offentlighetsprincipen är viktig för att allmänheten ska ha god insyn i och kunna utöva medborgerlig kontroll över myndigheternas agerande.

Handlingsoffentligheten gäller hos statliga myndigheter och i kommunala nämnder samt i kommunala bolag under vissa i lagstiftningen angivna förutsättningar. Samtliga bolag som Göteborgs Stad är ägare i omfattas av reglerna om handlingsoffentlighet. Beträffande de statliga myndigheterna gäller avgiftsförordningen för huruvida avgifter ska tas ut och i så fall i vilken omfattning. För kommunerna är det kommunfullmäktige i respektive kommun som fastställer reglerna för avgiftsuttag. I det stora flertalet av de kommuner som har ändrat sina beslut om avgifter för utlämnande av allmänna handlingar de senaste tio åren har det även beslutats om möjligheter att ta ut avgifter vid digitalt utlämnande. Bland annat har Malmö Stad nyligen beslutat om en ny taxa enligt vilken även digitalt utlämnande omfattas. Lagstiftningen uppställer inget krav på digitalt utlämnande, även om det har utretts vid några olika tillfällen. Däremot framkommer det i en promemoria från Justitiedepartementet (Ds 2017:37) att ett sätt att hantera frekventa och omfattande begäran om utlämnande av allmän handling är att fastställa om och i så fall vilken avgift som ska tas ut för elektroniska kopior av allmänna handlingar samt besluta riktlinjer om att regelmässigt ta ut avgift för elektroniska kopior av allmänna handlingar. Ett regelmässigt uttag av avgift i frekventa eller omfattande ärenden bedömer Justitiedepartementet kan antas bidra till att sökanden mer noggrant preciserar och begränsar sina framställningar om tillgång till allmänna handlingar. Hanteringen kan därmed bli mer effektiv och sökanden kan få del av begärda handlingar snabbare. Ett regelmässigt avgiftsuttag skulle också ge myndigheten bättre täckning för kostnader föranledda av framställningarna enligt Justitiedepartementet.

Bilaga

Förslag till ny taxa

Ärendet

Kommunfullmäktiges beslut om att ta ut avgift för utlämnande av allmän handling från 1981 behöver uppdateras. Stadsledningskontoret anser att det inte bör vara någon skillnad på möjligheten att ta betalt baserat på formen för utlämnandet. Stadsledningskontoret anser att det är rimligt att den som begär ut handlingar som kräver mycket resurser också får bekosta detta så det inte går ut över övriga kommunmedlemmar.

Beskrivning av ärendet

I samband med att Göteborgs Stad besvarande en remiss från Justitiedepartementet under hösten 2017 stod det klart att kommunfullmäktiges beslut från 1981 behövde uppdateras för att överensstämma med nu gällande lagstiftning och tekniska förutsättningar. Stadsledningskontoret fick i uppdrag att se över och föreslå hur avgifter för utlämnande av allmänna handlingar framöver ska hanteras inom Göteborgs Stad. I stadsledningskontorets arbete med översynen har en enkät gått ut till ett antal förvaltningar och bolag som varit stadsledningskontoret behjälpliga med att få en överblick över hur frekvent stadens verksamheter hanterar dessa frågeställningar. Stadsledningskontoret har också varit i kontakt med och tagit del av andra kommuners regelverk för att ta ut avgifter vid utlämnande av allmänna handlingar.

Rätten att ta ut avgifter för utlämnanden av allmänna handlingar

Alla handlingar som förvaras hos kommunen, både hos förvaltningar och hos kommunala bolag, och som antingen är inkomna till kommunen eller upprättade hos kommunen är allmänna handlingar. En handling är inkommen när den kommer in till en förvaltning eller bolag från någon utanför förvaltningen eller bolaget. Handlingar blir upprättade antingen genom att de avsänds till någon utanför förvaltningen eller bolaget, att de är skapade i ett ärende som har fattats beslut i eller – när det gäller handlingar som inte tillhör ärenden – att de är färdigställda. Det finns ett antal undantag från denna huvudregel. En mer utförlig beskrivning av när handlingar är allmänna finns i Göteborgs Stads rutin för hantering av begäran om utlämnande av allmänna handlingar som beslutades den 5 december 2017, dnr 1431/16, och som gäller Göteborgs Stads samtliga nämnder, styrelser, bolag och förvaltningar.

Medborgarens rätt att ta del av allmänna handlingar, och därmed kommunens skyldighet att tillhandahålla allmänna handlingar, framgår av tryckfrihetsförordningen, TF.

Den primära skyldigheten enligt TF innebär att Göteborgs Stad visar upp handlingen i kommunens lokaler utan avgift. När en handling innehåller sekretessbelagda uppgifter innebär det att en kopia av handlingen ska tas på vilken de sekretessbelagda uppgifterna maskeras, vartefter en kopia på handlingen med de maskerade uppgifterna tas. Den handlingen kan då visas upp för sökanden, och även det ska ske utan avgift. Den som önskar få en kopia, avskrift eller utskrift av en allmän handling att ta med sig eller att få sådan skickad till sig har också rätt till det.

Det föreligger ingen skyldighet i lagstiftningen att lämna ut en kopia, en utskrift eller en avskrift av en allmän handling i annan form än i pappersform. I fråga om en allmän handling i form av en upptagning hos kommunen finns ingen skyldighet att lämna ut den i annan form än i utskrift på papper. Kommunfullmäktige i Göteborgs Stad har beslutat att gå längre än lagstiftaren och tog den 13 oktober 2016 beslutet att allmänna handlingar i första hand ska lämnas ut digitalt och utan avgift.

Allmänna handlingar får lämnas ut per e-post eller i annan elektronisk form om kommunen bedömer att det är lämpligt i det enskilda fallet, bland annat med beaktande av regelverket kring personuppgiftsbehandling.

Göteborgs Stad är inte skyldig att framställa kopia av karta, ritning, bild eller annan upptagning, om svårighet möter och handlingen kan tillhandahållas på stället.

För ett utlämnande av kopior, samt för utskrifter och avskrifter – i pappersform eller i digital form – har Göteborgs Stad rätt att ta ut en avgift.

Avgifter ska beräknas med utgångspunkt i den kommunala självkostnadsprincipen, 2 kap. 6 § kommunallagen (2017:725). Som vägledning för den kommunala taxan kan de regler som finns i avgiftsförordningen för statliga myndigheters avgiftssättning användas (se t.ex. JO 2002/03 s. 50, beslut den 11 april 2016 med dnr 1149–2015). Enligt Justitieombudsmannen, JO, får en kommun besluta om grunderna för avgifter även avseende utlämnanden av digitala/elektroniska kopior (se beslut den 11 april 2016 med dnr 1149–2015).

För att kostnadstäckning ska uppnås för all form av kopiering, avskrifter och utskrifter behöver Göteborgs Stad ett beslut om en ny taxa.

Stadsledningskontorets förslag till ny taxa

Stadsledningskontoret har tagit upp frågan om hanteringen av utlämnande av allmänna handlingar med förvaltningar och bolag i olika sammanhang, och bland annat skickat ut en enkät till ett antal utvalda verksamheter. De förvaltningar och bolag som svarat på stadsledningskontorets enkät har framhållit att det är viktigt att en eventuell ny taxa är enkel att tillämpa och att en komplicerad tillämpning riskerar att medföra att efterlevnaden av taxan inte kan upprätthållas. Stadsledningskontoret föreslår därför att någon differentiering av färgkopior respektive svartvita kopior inte ska göras. Inte heller papperskvaliteten föreslås ha någon betydelse för beräkningen av avgiften. För enkelhetens skull föreslås att avgiftsförordningens bestämmelser om avgifter för kopior även fortsättningsvis ska vara utgångspunkten för Göteborgs Stads beslut, men med det tillägget att samma avgift ska tillämpas oavsett om handlingarna lämnas ut fysiskt eller digitalt. Detta förslås gälla när det är enkelt att identifiera ett antal sidor. När det gäller framställning av kopior av ett redan i digital form förefintligt material eller original i form av ljud- eller bildupptagningar kan det ibland vara svårt att identifiera ett antal sidor. Stadsledningskontoret föreslår därför att utgångspunkten för beräkningen av avgiften i dessa fall, vid digitala utlämnanden, bör vara kostnaden avseende den tid som en medarbetare lägger ner på att skapa den elektroniska kopian och att expediera den.

För det fall att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med förslaget är taxan tillämplig för Göteborgs Stads samtliga nämnder och bolag. För att kunna verkställa kommunfullmäktiges beslut krävs det dock att varje nämnd och bolag inför former för betalning. I samband med detta erinras om att den som begär ut en allmän handling som är offentlig har rätt att få vara anonym. Offentliga allmänna handlingar eller uppgifter ska lämnas ut utan efterforskning. Detta innebär – i de fall handlingar ska lämnas ut mot betalning – att försiktighet måste iakttagas beträffande att begära in faktureringsuppgifter.

Avgiftens storlek

Avgiftsförordningens avgifter är beräknade med utgångspunkt i en genomsnittlig timkostnad i statsförvaltningen och förväntad tidsåtgång för framställning och distribution. Kostnader för kopiering, material och expediering ska täckas. Motsvarande resonemang kan kommunfullmäktige besluta ska gälla i staden. Avgiften föreslås därför bestämmas så att både en medarbetares arbetstid för att framställa själva kopian eller utskriften och expediera den täcks, samt att kostnaden för det material som behövs för att göra detta ersätts. Beräkningar av taxan ska utgå från kommunens faktiska kostnader för verksamheten att framställa och expediera kopior och utskrifter av allmänna handlingar. Kostnaden för framtagandet av originalet eller återställningen av originalet får emellertid inte ingå i beräkningsunderlaget (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 85 2:9).

Avgiften för fysiska kopior

På motsvarande sätt som hittills anser stadsledningskontoret att avgiften för utlämnande av fysiska papperskopior ska vara densamma som i avgiftsförordningen. Detta innebär att:

1-9 sidor	Ingen avgift
10 sidor	50 kronor
Varje sida därefter	2 kronor

Avgiften utgår per sida och inte per pappersark.

Avgifter för elektroniska kopior

Avgiftsförordningen innehåller ingen fastställd avgift för att lämna ut kopior i elektronisk form (se bl.a. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2013 ref. 21, Kammarrätten i Stockholms dom den 6 maj 2015 i mål nr 4805–14). Av 4 § första stycket 8 och andra stycket avgiftsförordningen framgår dock att om det är förenligt med myndighetens uppgift, och om tjänsten är av tillfällig natur eller av mindre omfattning, får myndigheten mot en avgift tillhandahålla automatisk databehandlingsinformation i annan form än utskrift. Med stöd av den nyss nämnda bestämmelsen i avgiftsförordningen fann Kammarrätten i Stockholm att en tingsrätt hade rätt att ta ut en avgift när den lämnade ut handlingar i elektronisk form. Kammarrätten ansåg vidare att det är myndigheten själv som i enlighet med 5 § avgiftsförordningen fattar beslut om grunderna för en sådan avgiftssättning eftersom avgiftsförordningen inte innehåller någon fastställd avgift för att lämna ut handlingar i elektronisk form. Samma bedömning av möjligheten att ta ut avgift för handlingar som lämnas ut i elektronisk form gjordes av E-offentlighetskommittén i betänkandet Allmänna handlingar i elektronisk form – offentlighet och integritet (se SOU 2010:4, s. 345 f.).

Av de avgöranden JO redovisat i beslut den 11 april 2016 med dnr 1149–2015 framgår att avgiftsförordningen inte innehåller någon fastställd avgift för att lämna ut kopior i elektronisk form och att det är myndigheten själv, även en kommun, som får fatta beslut om grunderna för sådana avgifter.

Vid val av elektroniska kopior som skickas, exempelvis genom e-brev, webbtjänst eller usb-sticka föreligger ingen kostnad för bläckpatroner och papper, men kostnaderna för medarbetarens tid kvarstår.

När det gäller skanning av ett pappersoriginal går det enkelt att identifiera ett antal sidor. När det gäller framställning av kopior av ett redan i digital form förefintligt material eller original i form av ljud- eller bildupptagningar kan det ibland vara svårt att identifiera ett antal sidor. I dessa fall bör vid digitala utlämnanden utgångspunkten för beräkningen av avgiften vara kostnaden avseende den tid som en medarbetare lägger ner på att skapa den elektroniska kopian och att expediera den.

Stadsledningskontoret anser att en rimlig avgift är 150 kr från och med en fullföljd fjärdedels arbetstimme och för varje fullföljd fjärdedels arbetstimme därefter. De första fjorton minuterna av ett arbete att framställa en elektronisk kopia bör således vara gratis.

En avgift får inte tas ut för att göra en sammanställning av uppgifter ur upptagningar för automatiserad behandling som går att göra med så kallade rutinbetonade åtgärder (2 kap. 3 § tredje stycket TF). Avgift kan endast beräknas vad gäller att skapa en kopia (t.ex. genom skanning) och att lämna ut en sådan. Sammanställningar som inte kan skapas med rutinbetonade åtgärder är inte allmänna handlingar.

Avgifter för avskrifter och utskrifter av ljudupptagningar

I denna del har vägledning tagits i avgiftsförordningens bestämmelser.

Ekonomistyrningsverket har i sin skrift ”Avgift för kopia av allmän handling” (ESV 2005:27) kommenterat avgiftsförordningens bestämmelser om avskrifter enligt följande.

”De handlingar som blir föremål för en avskrift kan vara av mycket skiftande kvalitet och utseende. I vissa fall kan det ta lång tid att göra avskriften, medan det i andra fall kan gå förhållandevis fort. Trots att den sökande inte i förväg vet exakt vad beställningen kommer att kosta har det ansetts vara lämpligare med en tidtaxa än med ett fast pris. Det är rimligt att myndigheten i förväg kan ge beställaren en uppfattning om vad det högst kan bli fråga om. En tidtaxa tillämpas också när den sökande begär att få en utskrift av information som finns på ett ljudband.”

Mot denna bakgrund föreslås att avskrift av allmänna handlingar ska ha en tidtaxa och att den rimligen kan bedömas till 150 kr per påbörjad fjärdedels arbetstimme.

Även när det gäller utskrifter av ljudupptagningar bedömer stadsledningskontoret att det mest rimliga är att ta betalt för den arbetstid det tar att framställa utskriften, vilket också är i enlighet med bestämmelserna i avgiftsförordningen. Avgiften föreslås bestämmas till 150 kr per påbörjad fjärdedels arbetstimme.

Avgift för medier som används som transport av digitala kopior

Digitala kopior bör i första hand lämnas ut via e-post eller annan webblösning. Om det inte går att använda någon sådan lösning kan handlingarna lämnas ut via usb-stickor eller CD-romskivor. För att undvika virus bör endast transportmedium som inte använts tidigare användas. Inköpskostnaden för dessa transportmedier ska då debiteras.

Inga avgifter

I följande fall är det inte påkallat att ta ut avgifter, dels på grundval av att underlätta intern ärendehandläggning samt interna och i viss mån externa samarbeten, dels föranlett av grundläggande rättssäkerhetsprinciper vid myndighetsutövning.

- Vid intern kommunikation inom kommunen, t.ex. mellan nämnderna/förvaltningarna, mellan förvaltning och politiskt organ, mellan nämnd

och kommunal revision, och inte heller gentemot kommunalförbund där kommunen ingår eller gentemot de kommunala bolagen, i vilka kommunen har ett rättsligt inflytande.

- Vid expediering av beslut till part, och kopior som part har rätt till enligt regelverket om partsinsyn och kommunikation.
- Vid fullgörande av en uppgiftsskyldighet i förhållande till annan myndighet eller inom ramen för en samverkan mellan kommun och annan myndighet.
- Vid fullgörande av ett avtal/en överenskommelse med enskild aktör.
- I övrigt när det finns särskilda skäl.

Missbruk

Ekonomistyrningsverket föreslår utifrån ”särskilda skäl”-undantaget i 16 § tredje stycket avgiftsförordningen (ESV 2005:27) följande.

”För att undvika att behöva betala för kopiorna kan någon ständigt återkomma med ”småbeställningar”, d.v.s. färre än 10 sidor, när beställningen hade kunnat göras i ett sammanhang. Om myndigheten misstänker att någon systematiskt undviker att betala för kopiorna genom att göra småbeställningar kan myndigheten göra en tjänsteanteckning över utlämnade kopior för att ha underlag för ett beslut om tillämpning av undantagsregeln. Vid varje beställning kan i ett sådant fall 50 kronor tas ut redan från och med den första sidan till och med den tionde och därefter med 2 kronor per sida. Det finns emellertid inte något krav på att utlämnande av avgiftsfria kopior ska registreras eller diarieföras. Detta innebär att endast i uppenbara fall av missbruk kommer undantagsbestämmelserna att kunna tillämpas.”

En sådan möjlighet bör finnas även för Göteborgs Stad, varför den ingår i förslaget till taxa.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret förordar att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa en ny taxa för Göteborgs Stads utlämnanden av kopior, utskrifter och avskrifter i enlighet med bilaga 1. I samband med detta föreslår kommunstyrelsen besluta att uppdraget från den 11 november 2017, att se över och föreslå hur avgifter för utlämnande av allmänna handlingar fortsättningsvis ska hanteras inom Göteborgs Stad, förklaras fullgjort.

Erica Farberger
Stadsjurist

Markus Landahl
Förste stadsjurist

Göteborgs Stads taxa för kopior, utskrifter och avskrifter av allmänna handlingar

Dessa avgifter gäller från och med den 1 juli 2018 för hantering av kopior, utskrifter och avskrifter av allmänna handlingar hos Göteborgs Stads samtliga nämnder och bolag.

Avgift för utlämnande av allmän handling i form av kopia eller utskrift på papper

Vid begäran om utlämnande av allmän handling ska den som begärt ut handlingarna betala för dem om antalet sidor är tio eller fler. Avgiften för tio sidor är 50 kr och därefter kostar varje sida 2 kr. Avgiften utgår per sida och inte per pappersark.

Avgift för utlämnande av allmän handling i form av elektronisk kopia

Elektroniskt lagrade dokument som kan expedieras med e-post i sitt befintliga skick är gratis.

Om någon begär att få allmänna handlingar elektroniskt skickade till sig, och handlingarna måste skannas så en avgift baserad på antalet inskannade sidor tas ut. Att skanna in 1-9 sidor som sedan lämnas ut elektroniskt är gratis. Inskanning av 10 sidor kostar 50 kr. Inskanning av fler än 10 sidor kostar 50 kr + 2 kr per sida över den tionde sidan.

När det gäller framställning av kopior av ett redan i digital form förefintligt material eller original i form av ljud- eller bildupptagningar kan det ibland vara svårt att identifiera ett antal sidor. I dessa fall är utgångspunkten för beräkningen av avgiften vid digitala utlämnanden kostnaden avseende den tid som en medarbetare lägger ner på att skapa den elektroniska kopian och att expediera den. De första fjorton minuterna av ett arbete att framställa en elektronisk kopia är gratis. Från och med en fullföljd fjärdedels arbetstimme och för varje fullföljd fjärdedels arbetstimme därefter debiteras 150 kr per fjärdedels timme, dels skapandet av en elektronisk kopia, dels expediering.

En avgift får inte tas ut för att göra en sammanställning av uppgifter ur upptagningar för automatiserad behandling som går att göra med så kallade rutinbetonade åtgärder (2 kap. 3 § tredje stycket TF). Avgift kan endast beräknas vad gäller att skapa en kopia (t.ex. genom skanning) och att lämna ut en sådan. Sammanställningar som inte kan skapas med rutinbetonade åtgärder är inte allmänna handlingar.

Avgift för avskrifter och utskrifter av ljudupptagning

Avskrifter av allmän handling samt utskrifter av ljudupptagning debiteras med 150 kr per påbörjad fjärdedels timme.

Transportmedier

Medier som används för transport av digitala kopior, t.ex. USB-minne eller CD-romskivor, ska debiteras med faktisk kostnad.

Inga avgifter

I nedanstående fall ska inte någon avgift tas ut:

Vid intern kommunikation inom kommunen, t.ex. mellan nämnderna/förvaltningarna, mellan förvaltning och politiskt organ, mellan nämnd och kommunal revision, och inte heller gentemot kommunalförbund där kommunen ingår eller gentemot de kommunala bolagen, i vilka kommunen har ett rättsligt inflytande.

Vid expediering av beslut till part, och kopior som part har rätt till enligt regelverket om partsinsyn och kommunikation.

Vid fullgörande av en uppgiftsskyldighet i förhållande till annan myndighet eller inom ramen för en samverkan mellan kommun och annan myndighet.

Vid fullgörande av ett avtal/en överenskommelse med enskild aktör.

I övrigt när det finns särskilda skäl.

Undantag

För att undvika att behöva betala för kopiorna kan någon ständigt återkomma med ”småbeställningar”, d.v.s. färre än 10 sidor, när beställningen hade kunnat göras i ett sammanhang. Om myndigheten misstänker att någon systematiskt undviker att betala för kopiorna genom att göra småbeställningar kan myndigheten göra en tjänsteanteckning över utlämnade kopior för att ha underlag för ett beslut om tillämpning av undantagsregeln. Vid varje beställning kan i ett sådant fall 50 kronor tas ut redan från och med den första sidan till och med den tionde och därefter med 2 kronor per sida. Det finns emellertid inte något krav på att utlämnande av avgiftsfria kopior ska registreras eller diarieföras. Detta innebär att endast i uppenbara fall av missbruk kommer undantagsbestämmelserna att kunna tillämpas.